

SÖNDAGEN FÖRE DOMSSÖNDAGEN

DOMINICA PAENULTIMA

Vaksamhet

Förståndiga och oförståndiga jungfrur.

Epistel: 2 Petr. 3: 1-13

Evangelium: Matt. 25: 1-13

*Beredd håll mig, o Jesu Krist,
Att vänta
Din ljuva ankomst, när du sist
Vill hämta
Ur tåredalen
Från jordekvalen
Din brud till dig i ljusa fröjdesalen.*

Herrens ankomst är nära! (Jak. 5:8, Fil 4:5)

I den förvissningen levde de första kristna. De väntade och hoppades att Herren snart skulle komma tillbaka och ta dem till sig i den eviga glädjen. Och de blev otåligen, så att apostlarna fick förmana: *Vänta tåligt, bröder, tills Herren kommer... Var också ni tåliga och styrk era hjärtan, ty Herrens ankomst är nära.*

När han dröjde med sin ankomst blev de kristna hånade för sin tro av trons belackare.

Dagarna gick ju sin gilla gång. *Allting är precis som det varit från världens begynnelse. Hur går det egentligen med löftet om hans återkomst?* hånade de.

Men Petrus påminner de kristna om att Herrens tidsbegrepp är annorlunda än våra: *En dag är för Herren som tusen år och tusen år som en dag.* Herren håller nog sitt löfte, det gör han, men att han inte redan har kommit tillbaka, beror på att *han har tålmod med er, eftersom han inte vill att någon skall gå förlorad utan att alla skall få tid till omvändelse.*

De första kristna väntade och längtade efter Herren. De hade tagit till sig maningen: *Vaka därför, ty ni vet inte vilken dag eller timme han kommer.* De ville vara redo när ropet ljöd: *Se, brudgummen kommer! Gå ut och möt honom!*

Är det så också i den kristna kyrkan i dag? Eller är det som med de tio jungfrurna: *Då nu brudgummen dröjde, blev de alla sömniga och somnade?*

Jesus undervisar om himmelriket under bilden av ett bröllop. I Guds ord skildras den kristna kyrkan, frälsningen och den himmelska saligheten ofta i liknelser med anknytning till bröllop, äktenskap, man och hustru.

*Jag gläder mig storligen i Herren, min själ fröjdar sig i min Gud, ty han har klätt mig i frälsningens klädnad och svept in mig i rättfärdighetens mantel, lik en brudgum med högtidsbindeln på sitt huvud, lik en brud som pryder sig med sina smycken. Jes. 61:10.
Himmelriket är likt en kung som höll bröllop för sin son. (Matt. 22.)*

Johannes kallar Jesus brudgummen, den som har bruden, och sig själv för ”brudgummens vän”. (Joh. 3.)

Paulus skriver till efesierna om hur man och hustru i äktenskapet skall ha förhållandet mellan Kristus och församlingen som förebild, Ef. 5, och i Uppenbarelseboken sägs att *Lammets bröllop har kommit och hans brud har gjort sig redo... Saliga är de som är kallade till Lammets bröllopsmåltid.* (Upp. 19.)

De tio jungfrurna eller brudtärnorna i dagens text, där fem kallas förståndiga och fem oförståndiga, betecknar inte människor i allmänhet, så att de förståndiga skulle vara de som bekänner sig som kristna och de oförståndiga skulle vara lika med den ogudaktiga världen, sådana som inte frågar efter Gud. Liknelsen handlar om himmelriket, om tillståndet i den kristna församlingen vid Jesu ankomst till domen. Den handlar om den synliga kyrkan. Den handlar om oss, som här i dag samlats till gudstjänst.

De tio jungfrurna var lika till det yttre. De hade tagit lampor med sig och gått ut för att möta brudgummen.

De är i andlig mening sådana som har ”gått ut” ifrån världen. De har tagit avstånd från ett liv i synden. De har vänt ogudaktigheten ryggen, de väntar på Jesus och på att få vara med honom i den himmelska brölloppsalen.

Och de har lamporna med sig till att lysa dem på vägen. *Ditt ord är mina fötters lykta och ett ljus på min stig.* (Ps. 119:105.) Lamporna är Guds ord.

De oförståndiga tog sina lampor men tog ingen olja med sig. De förståndiga tog olja i kärlen tillsammans med sina lampor. Oljan i lamporna är den helige Andes nåd, det som uppehåller tron och det andliga livet, som gör att lampan brinner och lyser.

Jesus säger till sina lärjungar: *Ni är världens ljus.*

Och om Johannes döparen, som predikade Guds ord, säger Jesus: *Han var en lampa som brann och lyste, och en kort tid ville ni glädja er i hans ljus.*

Kärlet, som de förståndiga förvarade sin olja i, är hjärtat. Den sanna, levande tron, är en hjärtats sak och inte förnuftets.

*Då nu brudgummen dröjde, blev de **alla** sömniga och somnade.* Så ser det alltså ut bland de kristna vid tiden för Jesu ankomst. Det är därför Jesus på så många ställen manar till vaksamhet och varnar för sömnavaktighet och säkerhet: *Vaka därför, ty ni vet inte vilken dag eller timme han kommer.* Läs Mark. 13:33-36 och Luk. 21:34-36.

Och så hörs anskriet: *Se, brudgummen kommer! Gå ut och möt honom.*

Då skall alla se honom. Som blixten flamar över himlavalvet, så skall Jesu ankomst vara. Och de tio vaknar, allesammans. Alla gör sig beredda. De gör i ordning sina lampor - men nu avslöjas en avgörande skillnad som får oerhörda konsekvenser. Hos de fem oförståndiga tryter oljan och lamporna slocknar. De vill få del av de andras olja, men den räcker inte att dela, och så går de oförståndiga att köpa, men kommer sedan för sent till brölloppsalen. De finner dörren stängd och blir kvar i midnattens mörker utanför.

När Jesus kommer tillbaka till dom uppenbaras en skarp skiljelinje mellan världens barn och dem som bekänner sig som kristna. Den skiljelinjen har man stundom tydligt kunnat se redan nu. Men då, när Jesus kommer tillbaka, skall sådant uppenbaras som här i tiden var fördolt för våra blickar. Skiljelinjen skär tvärs igenom den kristna församlingen.

Man kan vara delaktig i allt församlingsliv, i gudstjänster, i nattvarden, i kören. Man kan ha ansvarsställning i församlingsstyrelser, ja, man kan från predikstolen undervisa och varna andra och ändå inte äga den saliggörande tron. Man kan av andra betraktas som en sann

kristen, men vara andligen död. *Du har namnet om dig att du lever, men du är död*, fick församlingsläraren i Sardes veta.

Och man kan inte bli salig på andras tro. De oförståndiga ville låna olja av de förståndiga, men det var inte möjligt. Så är det med den levande tron, det är en personlig sak, ett personligt förhållande mellan dig och din Frälsare.

Kan det vara din historia som skildras i liknelsen om de oförståndiga?

En gång var du med på vägen. Du gick ut från ett liv i synden och världen. Du hörde med till dem som väntade Kristus. Din lampa brann, du levde i sann trosgemenskap med din Frälsare, den himmelske brudgummen. Du kunde med bruden i Höga Visan bekänna: *Min vän är min och jag är hans*.

Men någonstans på vägen blev väntan för lång. Trons låga flämtade, du gled efter hand bort från din Frälsare och så slocknade till sist lampan. Någon egentlig förändring till det yttre märktes inte – du var fortfarande med vid gudstjänst och nattvard, delaktig i verksamheten, fortfarande en bland alla de andra som väntade brudgummens ankomst.

Men han var inte längre ditt hjärtas längtan och skatt. Något annat hade tagit den platsen i ditt liv – och så ljuder anskriet: *Se, brudgummen kommer! Gå ut och möt honom*.

Hur skall det då bli?

Många skall säga mig på den dagen: Herre, Herre, har vi inte profeterat med hjälp av ditt namn och med hjälp av ditt namn drivit ut onda andar och med hjälp av ditt namn gjort många kraftgärningar? Men då skall jag säga dem sanningen: Jag har aldrig känt er. Gå bort ifrån mig, ni laglösa! (Matt. 7:22f.)

Jag känner mina får och mina får känner mig, säger Jesus. Men på den yttersta dagen skall en del få höra: *Jag har aldrig känt er*.

Man har bedragit sig själv mitt i all verksamhet för Guds rike. Ja, i Luk. 13 talar Jesus om dem som varit honom nära, som hört honom undervisa, som haft måltidsgemenskap med honom – de som hörde till ”de första”, Jesu eget folk.

Av dem skulle många drivas ut i gråt och tandagnisslan, medan främlingar skulle komma från alla väderstreck och gå in i Guds rike. Ja, i själva apostlakretsen, bland dem som stod Jesus allra närmast, fanns en vars lampa slocknat, en Judas, lurad, bedragen av själafienden, förlorad för evigheten.

Så allvarligt är det! Var och en av oss behöver göra Davids bön i den 139:e psalmen till vår egen: *Utrannsaka mig, Gud, och känn mitt hjärta, pröva mig och känn mina tankar. Se till om jag är på en olycksväg och led mig på den eviga vägen*.

Det är ännu inte försent att vakna och vända om. Ännu är nådatid. Också i dag kallas syndare till Frälsaren, ur mörkret till brölloppssalen. Av bara nåd är vem som helst välkommen in i Guds rike. Och du som gått bort är välkommen tillbaka. Jesus tar sig an flämtande ljuslågor och rykande veckor. Och där allt har slocknat ut både kan och vill han på nytt tända trons låga i ditt hjärta.

Och de som stod färdiga gick med honom in till brölloppsfesten...

Den stunden kommer. Den som genom tron är förenad med Kristus Jesus skall en gång genom portarna gå in i staden till bröllopsglädjen på Sions höjd. Så har Herren lovat och så blir det.

Herrens friköpta skall vända tillbaka och komma till Sion med jubel. Evig glädje skall kröna deras huvuden. Fröjd och glädje skall de få, sorg och suckan skall fly bort. (Jes. 35:10.)

*Låt oss vara glada och jubla och ge honom äran. Ty Lammets bröllop har kommit och hans brud har gjort sig redo. Åt henne har givits att klä sig i skinande, rent linnetyg. Linnetyget är de heligas rättfärdighet. (Upp. 19.)
Amen.*